II. évfolyam. Arad, 1887. Januárhó 12. Szerda. 11-dik szám.

Szerkesztőség:
Templom-utcza 14. szám, földszint, jobbra.
Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Templom-utcza 14. szám, földszint, jobbra.

Hirdetések díjszabás szerint.
Egyes szám **5** kr. ünnep- és vasárnap utáni szám **3** kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . . 12 frt.
Fél évre . . . . 6 frt.
Negyed évre . . . . 3 frt.
Egy hóra . . . . 1 frt.

Vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . . 7 frt — kr.
Negyed évre. . . 3 frt 50 kr.
Egy hóra . . . 1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Trefort és a mi iparosaink.

Arad, január 11.

Ha még eddig állithatta az ellenzék, hogy a magyar kormány a hazai iparosok érdekei iránt kellő fogékonyságot tanusitani nem bir, Trefort Ágoston közoktatásügyi miniszternek legujabb körrendelete, melyben elrendeli, hogy az ő szakmájába vágó épitkezéseknél minden szükséglet lehetőleg hazai iparosoktól szereztessék be, ezt a vádat is eloszlatta, mert hisz maguk az ellenzéki lapok csinálják belőle a legnagyobb reclamot, s ugy mutatnak rá, mint oly unicumra, mely egyedül felel meg az iparosok érdekeinek, s mint a mely méltán megérdemli, hogy a többi szakminiszternél is követendő példára kell hogy találjon.

Szó sincs róla, hogy mi Trefort jelzett rendeletét nem épp oly szemüvegen néznők, mint a milyennek azt az ellenzékiek mérlegelik, s nemcsak hogy kifogásunk nem lehet a hazai ipar ilyetén támogatása ellen, de sőt azt nélkülözhetlen követelménynek tekintjük, mert a mily joggal megvárja a kormány a polgároktól, hogy polgári kötelességeiket teljesitsék, épp oly joggal várhatják a polgárok is, hogy kötelességeik teljesithetését a kormány tőle telhetőleg elősegitni iparkodjék; hogy pedig a kormány az által, hogy a külföldi czikkeket lehetőleg mellőzi, s azokat hazai iparosainkkal állittatja elő, sokat tehet, kétséget alig szenvedhet; és mi nemcsak hogy ohajtjuk, de el is várjuk többi miniszte-reink hazafiságától is, hogy Trefort példáját követve, törekedjenek polgárainknak munkát adni, s megélhetésüket ez uton is lehetővé tenni, de a mikor mi polgáraink érdekében felszólalunk és a mikor hiszszük is, hogy Trefort példája a többi miniszteriumokban is csakhamar követésre fog találni, kötelességünkké válik pár őszinte szót intézni figyelmeztetésül iparosainkhoz.

Ha okát kutatnók annak, hogy miért mellőztettek oly soká a hazai iparczikkek, hamar rájöhetnénk, hogy nem mindig a külföldi iparczikknek tökéletesb volta, hanem igen sokszor a mi iparosaink által kivánt tulmagas ár volt oka, hogy a mi munkánk ellenében külföldi termékek kerestettek föl. Ugy szólván nemzeti hibánk volt, hogy munkánkért oly tulságos árt kértünk, melynek feléért azt a külföldön sokszor még tökéletesebb kiállitásban is meg lehetett kapni. Gyengeségünkké vált magunkat s készitményünket tulbecsülni, s azt kivánni, hogy csupa hazafiságból kétszeres árért vegyék meg, s arról meg elfeledkeztünk, hogy mi magunk is oda megyünk vásárolni, hol olcsóbb, s nem kérdezzük csupa hazafiságból, hogy ez olcsóbb portékát nem-e külföldön gyártották.

A mi asztalosaink kivánnák, hogy az ő butorait vegyük meg hazafiságból, de ő maga abba a raktárba megy ruháját vásárolni, mely Bécsből vándorol hozzánk. A lakatos követeli, hogy az ő tüzhelyeit vegyük meg magasabb áron, azért, mert hazai termék, de maga a mühelybe való gépezetet külföldről rendeli azért is, mert olcsóbb, de meg azért is, mert a külföldit tökéletesebbnek képzeli. S igy van ez jobbadán minden iparosunkkal, hogy mig másoktól hazafiság révén áldozatot követel, magát a hazafias kötelesség teljesitése alól emancipálja. Ha a mi iparosaink komolyan akarják, hogy készitményeiket, még áldozatok árán is eléje helyezzék a külföldieknek, akkor maguknak kell erre komolyan példát nyujtani, s egymásközti kölcsönös szövetkezés által a hazai ipar kelendőségét biztositni.

Egy másik figyelmeztetésünk pedig az, hogy iparkodjanak olcsóság tekintetében is versenyképesekké válni. Igaz ugyan, hogy nagyiparos minden mesterember nem lehet, kisiparos pedig nem bir olcsón vásárolni, s igy portékája többe kerül, csakhogy a vevő nem ezt a körülményt, de azt veszi figyelembe, hol olcsóbb. Ha tehát azt akarjuk, hogy a külföldről behozott készitmények helyett a mieinket fogyaszszák, akkor ha másként nem, társulás utján kell a verseny terére kilépni, s mihelyt megmutattuk, hogy versenyképesek vagyunk ár tekintetében is, fölösleges lesz hazafiságra apellálni.

Versenyképességet az olcsóság tekintetében annál mellőzhetlenebb föltételnek tekintjük, mert hazai iparunk általános fölkarolására ez birhat a legnagyobb befolyással. Ha a versenyképesség meg lesz, maga a körülmény szoritja a kormányt arra, hogy mindent itthon rendeljen, mig ha a mostani állapotok maradnak fenn, az adózó polgárok érdeke fogja a kormányt oda sarkalni, hogy szükségleteit ott vásárolja be, hol olcsóbban birja. Ezt jó lesz megfigyelni.

K.

A háboru. A „Pol. Corr." ujabban jelenti Budapestről, hogy a külügyi helyzetben az utóbbi időben fenyegető jelenség nem merült fel. A kormánynak a csapatok élelmezése és felszerelése tárgyában főleg egyes határterületeken tett intézkedései semmiféle összefüggésben sem állanak az egészben véve javulásnak indult politikai helyzettel és nincs semmiféle politikai jelentőségük. Magától értetődő rendszabályokról és kisebb mennyiségü anyag beszerzéséről van csak szó, a melyek miatt a delegatio egybehivása sem lesz szükséges. A kormány mindezt saját felelősségére elrendelheti utólagos jóváhagyás reményében. Igen valószinü, hogy nagyobb kiadások eshetősége nem merül föl, s jelenleg a delegatiók egybehivásáról szó sincs.

Az uj tariffa-bizottság. Baross Gábor közmunka- és közlekedésügyi miniszter, a tariffabizottság tagjaivá, a bizottság szervezeti szabályai értelmében, a folyó év tartamára kinevezte: György Endre orsz. képviselőt, Ordódy Lajost, az országos gazdasági egylet igazgatóját és Neumann Frigyes nagykereskedőt, a bizottság eddigi tagjait, továbbá uj tagokul Sigmond Dezső országos képviselőt, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara elnökét és dr. Heltai Ferenczet a „Nemzetgazdasági Szemle" szerkesztőjét.

A felsőbb leányiskolák tanterve. A felsőbb leányiskolák tanterve ügyében a napokban értekezlet tartatott a vallás- és közoktatásügyi miniszternél. Ezen értekezlet constatálta, hogy némely dologra nézve, — mint nevezetesen megfelelő tankönyvek készitése, a tantervnek bővebb utasitással való ellátása s a polgári tanitónőképezde tantervének a felső leányiskolák feladatával való összeegyeztetése iránt okvetlenül szükséges lesz intézkedni. Megbeszélés tárgyát képezte a jelenlegi tanterv némely hiánya is: igy tapasztaltatott, hogy a növendékek aesthetikai tanulmányokkal másfelől mathematikával kissétul vannak terhelve, ellenben a német és franczia nyelvekben az előmenetel kinem elégitő; továbbá a legszükségesebb nemzetgazdaságtani fogalmak megismertetése is élénken érzett szükséget képez. Mindez s némely más hiány orvoslása iránt legközelebb a tanterv megfelelő módositása vagy utasitó magyarázata utján fog intézkedés történni.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

— **Aradmegye téli közgyülése.** —
(Második nap.)

I.

— január 11.

A mint megfogyatkozott ma a megyei törvényhatósági bizottság számban, annyira megnövekedett a buzgóságban.

Letárgyalta az egész tárgysorozatot s csak néha-néha ereszkedett egy kis vitába.

Az egyedüli hosszabb vitát a szt.-annakis-jenői vasutszakasz kiépitési irányának kérdése provocálta; két községcsoport állott egymással szemben, s bár a varsándiak jeles szószólót találtak Varjassy Árpád kir. tanfelügyelőben, ki egy hosszabb sikerült beszédben kelt érdekeik védelmére, mégis Simánd előtt fog elrobogni a vasut.

No hát ez persze azért van, mert a varsándiak csak szép szóval, a simándiak pedig csengő pénzzel is segiteni tudják a vasutat.

Részletes tudósitásunk a következő:

II.

Fábián László főispán éljenzéssel fogadtatva nyitotta meg a folytatólagos közgyülést.

A napirend előtt a Szathmáry Gyula által felolvasott jegyzőkönyvet hitelesitették, azután pedig Krivány János az ujonnan megválasztott gyámpénztárnok tette le a hivatalos esküt.

Ezután felolvastatott Baross Gábor közlekedésügyi miniszter leirata, melyben miniszterré történt kineveztetését tudatta a törvényhatósággal, melynek egyuttal támogatását kéri ki.

A leirat örvendetes tudomásul vétetett, s erről Ormós alispán inditványára a miniszter üdvözlő feliratban értesittetik.

Ezután tudomásul vétetett a földmivelési miniszter intézvénye, melyben Basily Sándor államtanácsosnak budapesti orosz főconsullá történt kineveztetését tudatja, s egy másik intézvény, melyben ugyanecsak a földmivelési miniszter köszönetét fejezi ki a megye közönségének azért, hogy a ménesi vinczellér-képezdénél két növendék ellátására 6 évre ösztöndijalapitványt tett.

A belügyminiszter megkereste a törvényhatóságot, hogy a községi pénztárkezelés és számvitel iránt alkotandó szabályrendelet irányelveit állapitsa meg.

A miniszter által kivánt elvek elfogadtattak.

Ugyszintén elfogadtattak azon módositások is, miket a miniszter az állássikról fegyelmi eljárás folytán lemondott tiszviselőkkeli elbánásra vonatkozó szabályrendeleten kivánt.

Némi vitát keltett az egyik törvényhatóságból a másikba lépő tisztviselők nyugdijképességére vonatkozó szabályrendelet, mely az állandó választmány jelentése kapcsán terjesztetett elő.

Vásárhelyi László nehézséget talál e szabályrendeletben, mely csak azt az eljárást irja körül, melyet Aradmegye az ily tisztviselőkkel szemben követ, de a viszonosságot a többi megyével nem állapitja meg. Előbb át kellene irni a többi törvényhatóságokhoz.

Szathmáry főjegyző kisegitőbb expediensnek tartja azt, ha a megye felir a miniszterhez, hogy ő állapitsa meg rendeletileg a viszonosságot az egész országban.

Fábián főispán nem ellenzi ezt, de megjegyezni kivánja, hogy az állandó választmány, midőn e tárgy felett döntött, csak Aradmegyére gondolt és pedig annak előnyére. Mert az, hogy a megye a kebelébe lépő tisztviselőket nyugdijintézetébe vonja, teljesen méltányos. Az pedig, hogy a többi törvényhatóság ezt esetleg nem teszi meg, csak azt fogja előidézni, hogy a tisztviselők nehezen fogják rászánni magukat, hogy elmenjenek.

Ormós alispán concrét példával világitja meg a dolgot, s határozottan szükségesnek tartja a viszonosság megállapitását.

Vásárhelyi Béla egy kitünően indokolt előterjesztésben szintén a viszonosságot kivánja. Feltétlenül szükséges, hogy ez a dolog az egész országban egyöntetüleg szabályoztassék. Mert azt is, hogy e szabályrendelet, igy a mint van, előnyére válik-e a megyének, még most nem lehet megbirálni. De sőt előreláthető, hogy a szabályrendelet ily alakjában ha nyerünk is anyagban, pénzt veszitení fogunk. Mert ha mi át is teszszük azt az összeget, mit valamelyik tisztviselő a nyugdijalapba eltávozásáig fizetett, arra a helyre, a hova belép, kérdés, hogy átteszi-e egy

Az „ARADI KÖZLÖNY" tárczája

(Január 12.)

Színész-pantheon.

(Aradi színészek jutalomjátékain.)

— Az „Aradi Közlöny" eredeti tárczája. —

V.

Nyilassi.

Szinházi ismerőseimet sorba kérdeztem, hogy mondjanak valami érdekest Nyilassiról. Lehető közvetlenséggel igyekeztem megmagyarázni, hogy a közönség az első szerelmesek után mindjárt a comicusok iránt érdeklődik legjobban és igy nekem sokat, nagyon sokat kell Nyilassiról irnom, mert mindössze még csak annyit tudnak róla a szinházon kivül, hogy Mátyásnak hivják. Ez pedig nagyon kevés arra nézve, hogy reclámot csináljon az ember a mai jutalomjátékhoz — reclam nélkül.

Mindenki mosolygott és körülbelül olyasmit mondott, hogy ha Nyilassiról érdekest akarok megtudni, akkor ott van ő maga. Tanulmányoztam a szinpadon, az öltözőben és a társaságban. Ez a három hely az, a hol ő teljesen érvényre emeli egyéniségét, mert a milyen comicus ő a szinpadon, olyan eredeti az öltözőben és kedves a társaságban. Ő mindig Nyilassi, az a kiforratlan geniális szinészvér, kinek a kedélye éppen olyan hamisitatlan és nagy, mint a minő eredeti és kiváló comicusa lesz a magyar szinpadnak pár év mulva. Szinte előre lehet belőle kilátni azt a comicust, a ki időnként egyik-másik vidéki szintársulat veszedelmén segit majd a vendégszerepléseivel.

— Hiszen ez mind szép, — szabadkoztam, — de hát hogyan lessz ennyi adatból egy tárcza, egy rész a pantheonban a Nyilassi jutalomjátékán, mely kicsinek fogja bizonyitani a szinházat?

— Hja, kérem, Nyilassinak még nincs tulajdonképpen története. Egy halom szerep, melyből tele szórta a szinpadokat originális alakokkal.

— És aztán? . . .

— Aztán a fiatalság eredetisége, mely eddigi szerepléseihez füződik. Hajlam . . .

— Hajlam? Ah, bizonyára valami uj vonás, mely a szinészethez vitte!

— Oh nem! Hajlam a szerelmes ideákhoz . . . .

— Pompás! Egy comicus, a ki humora mellett érzékeny és a burlesque-álarcz alatt epedő tekintetet vet a közönség azon részére, mely szép szemekkel néz a szinpadra, vállfüző alatt lelkesedik, igéző ajkakkal mosolyog és parányi kacsókkal tapsol. — Ez valóban érdekes. Ugyan egy pár érdekes kaland nem akadna a nyilvánosságnak is. Lehető discrét leszek.

— Lehetetlen. Akár egy szerep játék után, ugy eltüntek azok Nyilassinál.

— De hát bizonyos, ugynevezett bonmot-k csak akadnak? Hiszen Nyilassival egy sereg bolondos gnom utazik és mellette egy öngyilkosjelölt is képes hahotára fakadni.

— Bon-mot? Ez oly sürün támad nála, hogy egyik elöli a másikat és igy mindig csak az áll fenn és marad meg akkorig, a mig egy ujabb fel nem röppen.

Borusan tekintettem körül a szinpadon, mely félvilágban nézett a sötét, üres nézőtérre. Éppen elvégezték a „Zsidó honvéd" próbáját és Nyilassi elküldte az uj szinházszolgát a szomszéd kreizlerájba, hogy hozzon négy krajczárért „két kuplét a „Zsidó honvéd"-re." . . . . Az pedig ment komolyan, lelkiismeretesen, mint egy uj szolgához illik. . . . . .

Gyorsan jöttek utánna „A báróné levelei", melyben Havas Aranka tót dialectusban beszél, Hunyady Margit „masamódot" játszik és Makó nagyon „hunczvut" és pompásan rendez.

Ah, pardon! Beszéljünk Nyilassiról, kinek ma a jutalomjátéka van, hiszen a közönség türelmetlenkedik.

Kezdem tehát a boldogult dr. Kovács Pállal, irodalmunk e kiváló veterán alakjával, ki, mielőtt itt hagyta volna azokat, a kik még mindig irnak, felfedezte Nyilassiban Győrött a szinészt. Akkor Nyilassi még kis diák volt és a „Magának akart és másnak kért" czimü darabban nagy tüzzel alakitott diáktársaival. Kovács Pál jelen volt az előadáson és meglepte a Nyilassi ügyessége. Odaszólott hozzá:

— Fiam, légy szinész, hisz te nagyon ügyes vagy! Ez 1877-ben történt.

Nyilassi megfogadta a tanácsot és a családi traditiók daczára szinész lett. (A családi traditiók itt annyiban szerepelnek, hogy a Nyilassi familiájában igen sok hős volt és mindegyik különb is volt — Zsupánnál. Szépapjáról Jókai a „Névtelen vár" czimü regényében csak vitéz históriát jegyez fel a Napoleoni időkből.

Először Győrött volt a szintársulatnál amolyan kis mindenes. Szaladt requisitumért, villásreggeliért, szivarért, de mind csupa ambitióval téve. Igy esett meg aztán, hogy már 1879-ben 15 forint gage-ra szerződött Győrött. Szerepei jelentéktelenek voltak és bár határozott tehetség dominálta alakitásait, még az igazi irányt nem találta meg. 1881-ben Kassán volt Gerőfinél. Itt már feltünőbb szerepei voltak és a kezdet daczára bizonyos nymbus vette körül. Az idősebb szinészek azonban malitiózus tréfákkal vexálták a gyerek-ifjut. Igy egy alkalommal sirásra fakasztották avval, hogy menjen és álljon be capuczinus barát fraternek, mert olyan jó gömbölyü képe van hozzá. A szinpadért élő-haló Nyilassi kétségbe volt esve már csak a gondolatra is, hogy más pályát válasszon. Ragaszkodott a coulissa-világhoz és eszébe jutottak a dr. Kovács Pál szavai: Fiam, légy szinész! . . . Ő csak nem mondta hiába? Idővel, egy-egy szerencsés alkalom adtán lett minden szinészből valami. Várta tehát az alkalmat, mely a comicusok mandatumát kezeibe adja.

Ez nem váratott soká magára. 1883-ban szerződött Krecsányihoz Debreczenbe, segédszinésznek. Egy napon a „Gascognei nemes" volt kitüzve. Az első comicus megbetegedett és a kormányzó, az „elegáns Rupinel" szerepét oda adták kényszerüségből Nyilassinak. És ekkor Nyilassi a kitünő alkalmat üstökön ragadta, megragadta, de ugy megragadta, hogy (a mint Zsupánosan mondaná) „naczczerü!" ... A couplet-i zajos hatást keltettek, az elegans Rupinel bravourral ment keresztül a szüz szerepen és Nyilassi másnap kész comicus volt és megmaradt Krecsányinál egész maig.

A tehetsége most van forrásban, de az eredetiség önállósága már is a legzajosabb hatások és ellenállhatatlan humor alakjában kiséri alakitásait, melyekben őseredeti erő buzog fel. Ha ez a kifejezés „közönség kedvencze" nem conventionalis, akkor főleg Nyilassinál nem az. Minden arcz mosolyogva fordul felé, ha a szinpadra lép és a legszellemtelenebb kifejezés is derült eget kelt az ő előadásában. És ebben igen sok rész van abban, hogy Nyilassinak nagy szive van. Ezért nem sarcasticus, vagy csipős az ő comicuma, hanem jól eső bonhomia, vagy alkalomszerüleg erőteljes humor árad szét alakjaiból.

Hasábra menne szerepei különféleségét azzal a tarkasággal commentálni, a mivel Nyilassi azokat egyéniti. Ugy is naponként nagy része van abban, hogy a közönség egyes darabok után — a szokásos kifejezés szerint, — derült hangulatban hagyja el a szinházat. Elég legyen itt Zsupánt felemliteni, a melylyel annyi jó órát szerzett az aradi szinházi közönségnek, hogy egy esztendőre való rossz kedvnek lehet a gyógyszere. Szójárása elterjedt Aradon és hiszem, hogy revanche-ul a mai jutalomjátékon ugy megtelik a ház, hogy most az egyszer nem Zsupán, de Nyilassi fogja rámondani, hogy — „naczczerü". . . . . (T—s.)

Első gyilkosságom.

[19. Folyt.] (Regény.)

Irta: *Macé G.*, a párisi rendőrség volt főnöke.

— Az „Aradi Közlöny" számára forditotta: H. G. —

VIII.

Gaupe kisasszony. — A † B † jegy névvé változik.

„Valami ujat tudott meg!" Ezzel üdvözölt jegyzőm, midőn másnap reggel hivatalomba léptem.

„Honnét tudja ezt Leroy ur?" kérdém meglepetve.

„Arczkifejezésből látom. Ma sokkal gondtalanabbnak látszik, mint a mult napokban. Michel mamánál tett látogatása csakugyan fényt deritett a dologra?"

„Talán . . . De sziveskedjék kalapját venni és adja át személyesen a miniszterelnöknek az Odéon szinházban páholya használatára vonatkozó jelentést. Azután menjen Mettletal urhoz, első ügyosztályunk főnökéhez és adja át neki e levelet. Megkeresést küldök hozzá a közbiztonsági, erkölcsrendőri, lakás be- és kijelentési, utlevélügyi és rendőrtörvényszéki osztályt érdeklőleg. E megkeresés valami Dardnak nevezett Gaupé (Matild)-ra vonatkozik, a ki husz huszonöt év közt van, valószinüleg Párisban vagy környékén született, egykor mellény-varrónő volt, most kávéházi énekesnő. E személyre sürgősen szükségem van. Kérje meg, hogy a kutatást lehetőleg késedelem nélkül eszközölje. Ennek nem kell tovább terjedni, mint folyó évi január 8-ig. Legyen szives a bejelentési hivatalnál személyesen utána nézni. Épen ez osztály alkalmazottjai kissé felületesek, kevesen vannak és munkával annyira tulhalmozvák, hogy sietségükben oly hibákat tesznek, melyek később nehezen javithatók."

Jegyzőm azonnal elindult és fél tizenkettőkor már vissza is jött.

A cseléd- és munkakönyvek osztályánál a következő teljegyzést találta:

„Gaupe (Matild), husz éves, született Bellevilleben (Seine-megye) 1847. augusztus 2-án, mellényvarrónő, munkakönyvét kapta 1867. decz. 21-én, személyazonosságát bizonyitotta mestere, Nauré szabó a Vaugirard-utczában:"

A lakásbejelentési hivatalnál a következő feljegyzés volt:

„Dard (Matild), lyrai énekesnő beköltözött tegnap, kedden, február 2-án „Hotel Racine"-be, hasonnevü utczában."

„Még most is ott lakik," tette hozzá jegyzőm, „utközben személyesen meggyőződtem."

„Akkor legyen szives egy detectiv által rögtön ide hivatni. Addig is, mig megérkezik, marad időnk elintézni a hamis bankjegyek kiadásán ért és elfogott egyén ügyét. Legalább ha megérkezik, zavartalanul foglalkozhatunk Gaupe kisasszony pályafutásával és meghallgatjuk, hogy mit mivel."

Délután két órakor a detectiv elővezette a kérdéses hölgyet. Felkutatta és „Az ifju Franciaországhoz" czimzett kávéházban a

másik megye, a melyiknek tisztviselője mi hozzánk lép be. Nagyon helyes és kivánatos tehát, hogy a törvényhatóság felirjon a miniszterhez, e szabályrendelet viszonosságának megállapitása iránt.

A közgyülés ily értelemben határozott.

Az állandó választmány beterjesztett működési ügyrendjét elfogadta a közgyülés.

Nyitramegye átirata, melyben a magyar nyelvnek diplomatiai használata ügyében a képviselőházhoz intézett feliratát megküldi, egszerüen tudomásul vétetett.

Tudomásul vétetett továbbá a főispán átirata is, melyben tudatja a törvényhatósággal, hogy Thoma Mózes ügyvédjelöltet és Baross Ferencz törvényszéki joggyakornokot közigazgatási gyakornokokká nevezte ki, s ez utóbbit a szolgabiróságtól, hova előbb beosztva volt, Verzár István lemondása folytán az alispán mellé osztotta be.

Szathmáry főjegyző előterjeszti a megyei gyámpénztár kezelési szabályrendeletének átdolgozására kiküldött bizottság jelentését.

Nachtnébel Ödön örömmel veszi tudomásul, hogy a gyámpénztár ezentul aradvárosi ingatlanokra is adhat kölcsönöket. De kivétetni kivánja a gyártelepek és egyáltalában a bármiféle veszélynek kitett ingatlanokat.

A szabályrendelet e módositással fogadtatott el.

Dániel László főpénztárnok és több tisztviselőtársa kérvényt nyujtott be a közgyüléshez, melyben a tisztviselői nyugdijszabályzatnak oly értelmü módositását kérik, hogy az 1861 óta szolgáló tisztviselőknek a nyugdijintézmény behozataláig eltöltött szolgálatai 5 évre beszámittassanak.

Jágocsy József ipariskolai miniszteri biztos átirata, melyben arra kéri a törvényhatóságot, hogy az ipariskolát évi 300 frttal segélyezze, erre alkalmas alap hiányában csupán egyszerüen tudomásul vétetett.

Következett ezután Ó- és Uj-Fazekas-Varsánd s több szomszédos község és érdektárs azon kérvénye, hogy a törvényhatóság pártolja a szt.-anna-kisjenői vasutszakasznak oly módon leendő kiépitését, hogy ez a két Varsándot érintse.

Az állandó választmány elutasitja e kérelmet, mert Simánd község 20,000 frttal járult a megyei segélyhez s igy övé az elsőség.

Varjassy Árpád mint Varsánd képviselője szólal fel. Aradmegye első sorban van hivatva arra, hogy ápolja a megye érdekeit. A mint ezt eddig tette, ugy fogja a jövőben is tenni. És a megye érdekeit az ő községeinek érdekei teszik. A szóban forgó vasuttal szemben is ez elvnek kell érvényre jutnia. E vasutnak nemcsak Simándot, de Varsándot is kellene érintenie és igy Szt.-Annára jutnia. Ez müszakilag teljesen lehetséges, és a megye, de a vasut érdekének is jobban megfelel. Igy 5 községet, amugy csak 3-at érintene. De azonkivül Varsánd s a többi kérelmező községek 10,000-nyi lakosságukkal, nagy marhaállományukkal s óriási határaikkal bizonyára jelentékeny tényezőivé válhatnak a forgalomnak. Inditványozza, hogy a törvényhatóság irjon át a csanádi vasutak igazgatóságának, pártolva azt, hogy a vasut Varsándot is érintse.

Pálffy főmérnök nincs egy véleményen előtte szólóval. A megye már kikötötte a társulattal azt, hogy a fedanyagot 4 frttal olcsóbban szállitsa, s most a segély fejében ujra még azt a kikötést tenni, hogy a vonal hosszabb legyen, nem volna méltányos.

Varjassy Árpád nem kikötést, csak pártoló figyelmeztetést kér.

Nachtnébel Ödön az állandó választmány javaslata mellett foglal állást.

Csepreghy Varsánd érdekei mellett szólal fel s hangsulyozza, hogy Simánd kitünő utaival szemben Varsándon igen rossz karban vannak az utak.

Ormós Péter az állandó választmány mellett szólal fel

Fábián főispán szavazásra tüzvén ki a kérdést, a többség az állandó választmány javaslatát fogadja el.

A megye alispánja előterjeszti a megyei szegényügy kezelésére vonatkozó adatokat. 194 oly szegény van, a ki segély nélkül nem tudja magát fentartani. Az alap pedig 78615 frt 32 krt tesz ki.

Több behajthatatlan gyámpénztári követelés leiratásának elrendelése után tárgyalás alá vétetett a kisjenői járás főszolgabirájának jelentése, melyben Edelspacher- és Csernovits-Simánd községeknek a kis-jenő-szt.-annai vasut kiépitésének támogatására vonatkozó határozatát és Kintzig János s Mittler Zsigmondnak ez ellen beadott felebbezését bemutatja.

Kintzig János ellenző s Ormós Péter pártoló felszólalása után a községek határozata jóváhagyatott.

Elintéztetett ezután több apró jelentéktelen ügy.

A világosi járás főszolgabirája jelenti, miszerint Winter Adolfné sz. Deutsch Sidonia a néhai édes atyja Deutsch József világosi biró által fel nem vett 250 frtnyi fizetést a községi szegények javára alapitványul felajánlotta.

A köszönet kifejezése mellett tudomásul vétetett s egyuttal az alapitvány kezelési rendjének megállapitása iránt az intézkedés megtétetett.

Jóváhagyatott ezután Magyar-Világos községnek a birtokos Bohus családdal a községi adók általányozása tárgyában kötött egyezsége.

Az eleki adószedő és a pécskai róm. kath. segédlelkész fizetésének felemelésére vonatkozó községi végzések jóváhagyattak.

Gyorok községének azon határozata, hogy az ottani gyermekkertet segélyezni fogja, azon megjegyzéssel hagyatott jóvá, hogy e segélyezés öt évi időtartamra szóljon.

Radna községnek a mezőbirói állás szervezésére vonatkozó határozata szintén jóváhagyatott.

Ellenben nem hagyatott jóvá Monyoró község azon határozata, hogy a letaroltatni engedélyezett erdőrészt árverésen kivül 1550 frtért eladja, hanem ujabb árverésre utasittatott és pedig 1600 frt kikiáltási árral.

Ezzel a napirend kimeritve lévén, Fábián László főispán a közgyülést berekeszti s a jegyzőkönyv hitelesitésére f. hó 13-át tüzi ki.

Ezzel a gyülés a főispán lelkes éltetése közt oszlott fel.

— Aradmegye a mult év utolsó negyedében. —

— Alispáni jelentés. —

(Vége.)

VII. Az adó-ügyek állása tekintetéből jelenthetem, miszerint az elmult évnegyed alatt az előző évnegyed végén maradt hátralékok apasztattak, s eszerint az adólefizetési viszonyok kedvezők voltak, az állami adótartozások álladéka járások szerint összesitett átnézetben a következő:

A főszolgabirói járás neve	Behajtandó volt frt kr	Behajtatott frt kr	Hátralék frt kr
Pécska	44255 40	19057 23	25198 17
Arad	56292 82	35177 61	21115 21
Radna	53040 70	32646 19	20894 51
Világos	62864 39½	32407 53	30456 86½
Kis-Jenő	67144 28	33694 73	33449 55
Elek	56209 68	27489 55½	28720 12½
Ternova	45894 23	11647 05½	34247 17½
Boros-Jenő	43342 21	23641 34	19700 87
Boros-Sebes	62117 5 64	26072 21	36103 43
N.-Halmágy	42638 19	17801 57	24836 62
Összesen:	533857 54	259133 02	274723 52½

A főszolgabirói járás neve	Összesen frt kr	Lerovás frt kr	Hátralék frt kr
Pécska	48363 52	57306 63	11056 89
Arad	70820 50	46333 86½	24486 64
Radna	63228 18	43842 67	19385 51
Világos	106306 11½	69966 61½	36339 50
Kis-Jenő	91545 —	72784 —	18760 31
Elek	37694 50½	27368 14	10326 36½
Ternova	101593 26	21186 23½	80407 2½
Boros-Jenő	56316 26	27354 92	28961 34
Boros-Sebes	82817 78½	38352 73	44465 05½
N.-Halmágy	59690 25½	27224 79½	32465 46
Összesen:	718375 38½	411721 29	306654 9½

VIII. A községi adók állását szintén járások szerint összesitve a következő átnézet tünteti elő:

A főszolgabirói járás neve	Összesen frt kr	Lerovás frt kr	Hátralék frt kr
Pécska	653 17	653 17	— —
Arad	211 21	— —	211 21
Radna	73 82	— —	73 82
Világos	851 80½	30 30	821 50½
Kis-Jenő	206 08½	— —	206 08
Elek	535 45½	— —	535 45½
Ternova	52 99	— 30	52 69
B.-Sebes	245 43	— —	245 43
N.-Halm.	1772 51½	107 01	1665 50½
Összesen:	4602 48	790 78	3811 70

X. A természetbeni közmunka 54 igás és 1526 évi napszám kivételével teljessen leszolgálva lett, valamint a költségvetésileg előirányzott műtárgyak legtöbbje befejezve van. A még le nem szolgált természetbeni közmunka az év folyamán be nem fejezhetett munkálatokra van fenntartva, annak leszolgálása pótlólag fog eszközöltetni.

A közmunkaváltság-pénzek, valamint a természetbeni lefizetése, illetve leszolgálásának álladéka járásonként előtüntetve a következő:

A közmunkaváltság-pénzekről:

A főszolgabirói járás neve	Hátralék frt	kr	Lerovás frt	kr	Hátralék frt	kr
Pécska	653	17	653	17	—	—
Arad	8130	60	8047	40	83	20
Radna	2307	10	2307	10	—	—
Világos	2282	30	2261	50	20	80
Kis-Jenő	1195	50	1180	70	14	80
Elek	1422	13	1309	53	112	60
Ternova	589	60	589	60	—	—
Boros-Jenő	28	—	28	—	—	—
B.-Sebes	6544	05	6168	73	375	32
N.-Halmágy	2411	02	2336	82	74	20
Összesen:	25563	47	24882	55	680	92

b) természetbeni közmunka beszolgálásáról:

A főszolgabirói járás neve	Beszolgáltatott igás napszám	Beszolgáltatott kézi napszám	Hátralék igás napszám	Hátralék kézi napszám
Pécska	695	5588	—	—
Arad	357	4398	—	—
Radna	1203	10556	—	—
Világos	859	1588	—	—
Kis-Jenő	3266	8832	—	—
Elek	2254	4918	—	—
Ternova	1440	5087	3	1228
Boros-Jenő	288	4958	—	—
Boros-Sebes	1994	7751	51	298
N.-Halmágy	2287	4183	—	—
Összesen:	14643	57859	54	1526

A törvényhatósági utak és hidak jókarban vannak.

XI. A népiskolai közoktatás állásának kitüntetése végett a tankötelesek iskoláztatási adatait a következőkben van szerencsém kimutatni:

A főszolgabirói járás neve	A tankötelesek száma	Iskolába járt	Iskolába nem járt	Intézkedés birság.	Intézkedés birság.
					szám a
Pécska	3660	3147	513	149	36
Arad	4109	3062	1047	492	94
Radna	3696	2392	1304	1264	—
Világos	4040	3024	1016	485	126
Kis-Jenő	3928	3930	998	614	—
Elek	2409	2176	233	160	275
Ternova	2280	1321	959	592	183
B.-Jenő	3098	1633	1465	1389	—
B.-Sebes	3722	2753	969	—	—
N.-Halm.	1105	989	116	116	—
Összesen:	37047	23427	8620	5261	714

XII. Ipartanoncz a megye 39 községében összesen 600 van, kik rendesen látogatják az ipar-iskolákat, illetve az ismétlési esti és vasárnapi iskolákat.

XIII. Az elmult 1886. évben történt születési és halálozási esetek kimutatását következőkben terjesztem elő:

1. a pécskai járásban született 1388, meghalt 796.

2. az aradi járásban született 1780, meghalt 1138.

3. a radnai járásban született 1097, meghalt 966.

4. a világosi járásban született 1898, meghalt 1115.

5. a boros-jenői járásban született 1657, meghalt 960.

6. a boros-sebesi járásban született 1167, meghalt 1106.

7. a ternovai járásban született 1110, meghalt 558.

8. a nagyhalmágyi járásban született 695, meghalt 401.

9. a kisjenői járásban született 2095, meghalt. 1219.

10. az eleki járásban született 1416, meghalt 762.

Összesen tehát született 14303, meghalt 9021.

Eszerint a születési esetek a halálozási esetek számát 5282-vel felülmulván, a népesedési mozgalom kedvező volt.

XIV. Az ipartörvény 122. illetve 149. §-ban körülirt elvek alapján a mult 1886. év folyamán ipartestület alakult Magyar-Pécskán 185, Pankotán 245, Uj-Szt-Annán 339 taggal, melynek alapszabályai a földmüvelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltósága által megerősittetett.

XV. A megye törvényhatósági bizottsági tagjai közül a IV. évnegyed alatt Jankó József raduai kir. járásbiró hunyt el, mit részvétteljes tudomásvétel végett van szerencsém bejelenteni.

XVI. Az őszi vetések a megye területén mindenüt megtétettek és azok állása ez ideig kielégitő, a lakosság létfentartási viszonyai kedvezők, s aggodalomra okot nem szolgáltatnak.

XVII. A jegyzői nyugdijintézet tagjainak száma 101, és az intézet vagyonából a mult 1886. év folyamán 6 jegyző huzott nyugdijat, 15 elhalt jegyző családja élvezett segélyt, — nyugdijak és segélyezésekre az év folyamán 4733 frt 17 kr. fordittatott.

XVIII. Végül van szerencsém jelenteni, hogy a községi törvény értelmében a községek képviselőtestületei nagyobbrészt ujjáalakittattak s a községi előljárói tagok választása folyamatban van.

Aradon, 1887. évi január 6-án.

VÁROSI KÖZÜGYEK.

— Arad város deczemberben. —

(Polgármesteri jelentés.)

(Vége.)

A községi biróságnál november hó végén tárgyalás alatt maradt 147. ügydarab deczember hóban befolyt 922, folyamatban volt tehát 1069; ebből elintéztetett 997, elintézés alatt maradt 72. végrehajtás foganatosittatott 101.

A katonaügyek szabályszerüen vezettettek, utóállittatott 4 helybeli és 11 idegen illetőségü hadköteles.

Tartózkodás és távozásra jelentkezett 147 közöshadseregbeli és 97 honvéd. A laktanyákon kivül átvonulási szállással elláttatott 17 főtiszt. Magánosoknál elszállásoltatott 1 főtiszt, 21 katona és 17 ló.

Az adóbehajtás eredménye a következő:

Állami adóban befolyt	frt.	19456.67
Leiratott	„	1400.09
Összesen	frt	20856.76
Hadmentességi dijban bef.	„	557.65
Leiratott	„	269.—
Összesen	frt	826.65
Községi adóban befolyt	„	7871.36
Leiratott	„	6890.58
Összesen	frt	14761.92
Közmunkaváltságdijban befolyt	„	399.69
Leiratott	„	1490.54
Összesen	frt	1890.26
Kamarai dijban befolyt	„	18.90
Leiratott	„	152.32
Illetékben befolyt	„	881.78
Idegen adó befolyt	„	1125.72
Leiratott	„	7577.86
Összesen	frt	8703.58

Az adóügyi osztály befejezte az 1887. évi adó- közmunka és tankötelesek összeirását, folytatta az 1887. évi I. és II. osztályu kereseti adó összeirását, megkezdte a házbéradó kivetését.

Az árvapénztár forgalma volt: bevételben a november havi maradványnyal frt 22274.05 kr
kiadás volt „ 17703.26 kr
maradvány frt 457.79 kr
mely összegből az aradi első takarékpénztárban frt 1455.32 kr
az aradi ipar- és népbankban „ 1298.38 kr
van elhelyezve, készpénz van „ 1817.08½

A házi pénztár forgalma volt:
bevételben frt 81060.46
kiadásban „ 81059.15½
maradvány frt 1.30½

A közmunka-alap bevétele volt frt 2447.54½
kiadása „ 2019.50
maradványa frt 428.04½

A védgátépitési alap bevétele és kiadása utáni maradványa frt 14749.03½

A különféle városi alapok bevétele volt frt 283435.26½
kiadása „ 31454.23½
maradványa frt 251981.03

Kövezetvámdijban befolyt	„	2795.28
helypénzben	„	2326.83
partvámdijban	frt	14.—
	frt	5136 11
kiadás volt	„	924.96
maradt jövedelem	frt	4211.15

A mértékhitelesitő hivatal által hitelesittetett 155 drb. folyadék mérték, 1444 darab hordó, 56 drb száraztárgy mérő, 7 drb sulymérték és 14 darab hordó

Hitelesitési dijban befolyt 515 frt és 13 kr.

A közmunka ledolgozása folytattatott. Maradt november hóról 131 kettős, 12 egyesfogat, 542 kézi napszám. Az év folyama alatt pótlólag felvétetvén 9 kettős, 6 egyes fogat és 978 kézi napszám.

December hóban ledolgoztatott 4 ½ kézi napszám, megváltatott 60 kettős, 6 egyes és 15 kézi napszám: leiratott 32 kettős és 248 kézi napszám

Megbirságoltattak, 9 kettős, 6 egyes fogat és 978 kézi napszámköteles.

A kiskör-utcza és a Petőfi-utczáig, valamint a tyuk-utcza egy részének felhöltése, ugyanezen utczában a járda és folyóka szegélyezése kevés kivétellel elkészült.

Saint-Michel-boulevardon találta, hol néhány tanulóval dominózott.

Gaupe kisasszony beléptekor müvésziesen vagyis elfogulatlan illemmel üdvözölt engem. Figyelmesen szemléltem őt. A házmesterné által adott személyleirás, mint azt előre gondoltam, csunyán tulozva volt, azonban fővonásaiban még is megfelelt a valóságnak.

Rövidre nyirt fekete haja természetes fürtökben kaczkiásan csüggött jól kifejlődött homlokára.

Sürü és erős ivezetü szemöldökök.

Kerek, élénk tekintetü, világos szürke szemek .... Szemek, melyek mindenfelé láthatnak.

Kicsi, tompa orrocska.

Középnagyságu, csinosan alakitott száj keskeny ajkakkal.

Fogai kissé nagyok, de egészségesek, fehérek, teljes számuak és egyformák.

Alla rövid és kerek.

Előreálló és meglehetős nagy fülek. Ugy látszanak alkotva lenni, mintha velük minden hallható lenne, a nélkül, hogy tulajdonosnőjük kényelem volna elpirulni.

Arczszine élénk.

A részletekben semmi szép, semmi szabályos, de egészben egy eredeti fej értelmes arczkifejezéssel. Nagy hangon beszélt, mozdulatai elfogulatlanok, kissé férfiasak, de nem közönségesek.

Ajkain a jó kedélyü személy mosolya látszott, a mi szokásszerünek tünt fel. Az a nem-bánom modor látszott rajta, mely készséget mutat a legvakmerőbb tréfától sem rettenni vissza.

Nem is várva kérdéseimet, Gaupe kisasszony vette fel a beszéd fonalát:

„Hivatott engem a rendőrbiztos ur?"

Én csak fejbólintással válaszoltam. Ő rögtön folytatá:

„Bizonyosan, mert tegnap, ujra felléptem ünneplésénél „Beuglant"-nál, uj dalomat énekeltem: Tignasse papa gyászos szerelme Cri-Cri mama iránt", a nélkül, hogy a dal czenzura alá került volna? De hát azért nem tettem a müsorba, mert a czenzura tulságosan szigoru. Épen a legvidámabb dolgokat törli, ha azok neki nagyon csipőseknek látszanak, pedig a közönség épen a csipőset szereti!"

„Nem kisasszony. Nem azért idéztetett ide. A „Beuglant" nem az Odéon-kerületbe tartozik és az ott történő dolgok nem az én felügyeletem alá tartoznak. Megelőző meghivás nélkül hozattam hivatalomba, mert miként önmagának is be kell ismerni, az ön nomád életmódja mellett kissé bajos önt két nap egymásután ugyanazon lakczim alatt feltalálni. Ezért röptében fogattam el, mihelyt értesültem, hogy a „Hotel Racine"-ban lakik. És most válaszoljon néhány kérdésre. Mi a valódi neve?"

„Gaupe."

„De a vendéglőben Dard név alatt iratta be magát."

„Teljesen igaz. Rendesen ezt a nevet használom. Ezt azért teszem, mert barátaim egyike, egy jogász, azt mondta, hogy a Gaupe szónak az ó-franczia nyelvben utálatos mellékjelentése van, egy . . . piszkos és csunya nőszemélyt jelent. De miután én azt képzelem magamról, hogy annak éppen ellenkezője vagyok, megváltoztattam nevemet. Dardnak hivatom magam. Ez még is jobban hangzik."

„Ön énekel nyilvános mulatóhelyeken?"

„Csak café chantant-okban. „Beuglant"-nál a Mazet-utczában és „A lángészhez" a Mazas-boulevardon. Már sok tetszést arattam. Bár nem képzelődöm, hogy csakugyan tehetség vagyok, de ugy látszik mégis, hogy a dalokat oly comicus hangsulylyal tudom előadni és ha szükséges, oly érzésteljes hangulatnak adok kifejezést és emellett mozdulataim annyira illenek előadásomhoz, hogy a közönséget egészen elragadom. A café chantant-nak végtére is csak az a czélja, hogy igen vidám dolgokat hozzon szinre és az előadás müvészete nem tévesztendő össze az ének müvészetével."

„Régideje annak, hogy ön először nyilvánosan föllépett?

„Három hónapja, biztos ur."

„De mielőtt ön vendéglőbe ment lakni, rendes évi lakása volt a Princes-utczában."

„Ön ezt tudja? . . . Ah Istenem, persze a rendőrség! Fogadok rá, hogy az a vén boszorkány Michel mama valami hazugságot talált ki és engem feladott."

„Nem éppen, nem panaszolta be önt; de valami jó erkölcsi bizonyitványt sem állitott ki önről."

„Oh, az! Ha ő megjegyzéseket tett az én magaviseletemre, majd felderitem én az övét. Persze most az ártatlant játsza, mert vén és utálatos — de nem rajta mulik, hogy erényesnek kell lennie. Azelőtt másképen volt az. A meddig csak akadt férfi, a ki kész volt beleharapni a savanyu almába, ő mindig segitett. Hallottam róla dolgokat! . . . Én sem vagyok szent, de restelném elmondani. Természetesen hajdan nem hivták őt Michel mamának, hanem keresztnevén: Junoventiának. No hiszen szép ártatlanság! Mesteremnek, Nauré urnak anyja ismerte őt ifju korában és elbeszélte kalandjait! Igy a többek közt nagyon értett hozzá, hogy a légy dongásától is elájuljon és kecsccsel a mellette álló ur karjaiba dőljön. Természetesen az illető ur az udvarias segélyt meg nem tagadhatta és ki kellett őt fűzni és azután . . . no hát azután még rosszabbul lett, kocsit kellett neki hozni és haza kisérni . . . Mesterem anyja azt is mondta, hogy együtt növendékei voltak egy intézetnek, melybe való belépés tilos a — szüzeknek Michel mama tudja nagyon jól, hogy alaposan értesülve vagyok ifjukori bűneiről és nem volt egyéb czélja, mint hogy engem a háztól elüldözzön. Ez a szörnyeteg!"

„Hagyjunk békét kisasszony a Michel mamának és térjünk át az ügyre, mely miatt ide hivattam."

„Kész vagyok mindenről felvilágositást adni, csak tessék kérdezni. A mit tudok, szivesen megmondom. Nem vagyok olyan, mint sok más, én nem állok nadi lábon a rendőrséggel. Engem nem bántott soha, és én sem követtem el rosszat. Ezért kész vagyok a rendőrségnek szivességet tenni, talán még egyszer én is hasznát vehetem. Istenem! a föld gömbölyü. És miután én is azért vagyok a világon, hogy embertársaimnak szivességet tegyek . . ."

Beuglant divája nagyon tág téren akart beszédével kalandozni, azért ismét félbeszakitottam:

„Mint mellényvarrónőt, ezen ipara érintkezésbe hozta szabókkal?"

„Oh igen! Mesterem, Nauré ur, a ki egyuttal első szeretőm is volt. Könyörületből vett magához. Hat éven keresztül keményen dolgoztam és mondhatom, hogy jól dolgoztam. Nem akartam más lenni, mint egy derék jóravaló legényhez férjhez mehessek. Ez volt ifjukori álmom. Eltünt. Istenem! az asszony gondol és a férfi végez. Mesterem özvegy lett és olyan beszédet kezdett velem folytatni, a mit eleinte egyátalán nem értettem. Beszélt nekem egyesülésről, kötelességekről, háláról, odaadásról, — szokása volt szépen hangzó frázisokat mondani, melyek azonban üresek voltak. Később természetesen beláttam ezt, de akkor még nem értettem. Sőt néha sirt is, mint egy borju — ez a vén krokodil! Oh most már nagyon jól tudom, hogy mit érnek az ilyen könyek, de akkor meghatottak. Még csak tizennyolcz éves voltam, nem volt semmi élettapasztalatom és nem volt senkim, a ki tanácsot adott volna. Kérései meglágyitottak, esküvései elkábitottak, habár nem is szerettem! Egy évvel később azonban már megsokaltam. Oldala mellett az élet elviselhetlenné vált. Nem szeretett, de azért önző és féltékeny volt és folyton kinzott. Egy szép napon egyszerüen a faképnél hagytam és megrendelői egyikéhez költöztem, egy electrotechnicushoz — egy igen electricus fiatal emberhez. Ez esemény után még egy darabig dolgoztam, csakhogy a deák-negyed engem is megrontott, édes semmittevésre adtam meg magamat és a munkát félre löktem. Jó csengésü hangom és olyan eredeti arczom van, a minők nem szaladgálnak tuczatszámra az utczákon és sikert arattam — a tanulóknál. De miután nem szoktam magamat eladni és nem akarok senkinek terhére lenni, ezért mint énekesnő fellépek a café chantantokban. Ezzel bőven megkeresem a megélhetésre szükségeset és nem ártok senkinek. Szabad, független vagyok és jól érzem magam. Ez, biztos ur egész élettörténetem."

„Nem lesz ön előtt ismeretlen, hogy a Princes-utczai házban, melyben előbb ön lakott, egy vedres kut van, ebből két emberi lábat halásztak ki?"

„Olvastam az ujságokban és sokat gondolta-n Michel mamára! Kellemetlen lehetett rá nézve. De micsoda gondolat is, két lábat a kutba dobni, holott sokkal egyszerübb lett volna a Szajnába vetni, a hol még is csak nehezebben akadtak volna rá? De miért kérdi ezt tőlem? Talán azt hitte, hogy azok az én lábaim voltak?"

„Most bizonyára nem vagyok azon nézetben. Azon szabók neveit ohajtom tudni, a kiknek ön mesterétől távozása után dolgozott."

„Ezek: Renoul, Durand, Martin, Voirbó és Cartier urak."

„Melyik volt ezek közül az, a ki önnek, mikor még a Princes-utczában lakott, vizet is hordott fel?"

„Az Voirbo volt."

„Hol lakik ez?

„Megnősülése előtt a Mazarine-utcza egyik házának harmadik emeletén lakott. A házszámra nem emlekszem, de könnyen megtalálható, mert a mellette levő házban van a „szalmazsákhoz" czimzett üzlet. Voirbo, mikor megnősült, onnét kiköltözött és nem tudom, hogy most hol lakik."

(Folyt. köv.)

A hasznos házi állatok között e hó folyamán a város területén semminemt ragályos vagy járványos kór forma nem fordult elő.

Arad, 1887. január 7-én.

Salacz Gyula.
kir. tanácsos, polgármester

Külföld.

A bolgár küldöttség a franczia miniszterelnöknél. Goblet miniszterelnök a bolgár küldöttség tagjait szintén magánfogadtatásban részesitvén, kinyilatkoztatta, hogy ahhoz, mit Flourens külügyminiszter mondott, maga részéről mit sem tehet hozzá Franczia ország a népek szabadságával rokonszenvez, de első sorban a saját érdekeivel kell törődnie. A bolgár ügyekbe való beavatkozást Franczia ország nézve semmiféle nevezetesebb érdek sem igazolná. Franczia országnak nem szabad azon kapocsrol megfeledkeznie, mely Bulgáriát ama hatalmakhoz fűzi, melyekkel Franczia ország is barátságos viszonyt folyat. Franczia ország csakis a jelen helyzetnek gyors és kedvező megoldását óhajtja, mely egész Európára nézve immár bonyodalmas és nyugtalanitó jelleggel bir. A beszélgetés felettébb udvarias modorban folyt le, és csak nehány perczig tartott.

Orosz vélemény a helyzetről. Pétervárról jelentik: Suvalow Péter gr., ki e hó 4-én utazott el Pétervárról Berlinbe, távozása előtt hosszabb kihallgatáson volt a czárnál. A pétervári diplomatiai körök semmi különös jelentőséget nem tulajdonitanak e kihallgatásnak; azt hiszik, hogy a gróf oly megbizatást kapott, a melyek a helyzet javulását csak megszilárditják. Ezenkivül azt hiszik, hogy a hatalmak közt a bolgár kérdésben hónapok óta fennakadt érintkezési kisérletek ügyében a tárgyalások ujból való felvétele nincsenek messze. Amenkow tábornok a kormány meghivására Pétervárra érkezett. Ittléte alatt dül el a kérdés, vajjon a Kaspi-tengeren tuli területet egyesitik-e Turkesztannal, vagy pedig önálló közigazgatási kerület marad.

Legujabb posta.

— **Sándor fejedelem.** Sophiai hirek szerint, ott nehány nap óta az a hir kering, hogy a bolgár és a keletrumeliai hadsereg Battenberg Sándor herczeget akarja fejedelemmé kikiáltani.

— **Oroszország a zsidók ellen.** Varsói hirek kétségtelenné teszik, hogy ott legközelebb rendeletet várnak, melynek értelmében a határkormányzósági kerületekben csak oly egyének vásárolhatnak fekvőségeket, akik kimutatják, hogy orosz állampolgári jogot nyertek és öt év óta szakadatlanul Oroszországban tartózkodtak. — A zsidóknak a belvárosokban való tartózkodása tárgyában kiadott kivételes rendelkezéseket nagy szigorusággal hajtják végre. Ujabban a lengyel helyőrségek csapatparancsnokai utasitást nyertek, hogy a zsidókat a hadsereg szállitói közül lehetőleg zárják ki.

Az

„ARADI KÖZLÖNY"

előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt	— kr
Fél évre	6 „	— „
Negyed évre	3 „	— „
Egy hóra	1 „	— „

Vidékre postán szétküldve:

Egy évre	14 frt	— kr
Fél évre	7 „	— „
Negyed évre	3 „	50 „
Egy hóra	1 „	20 „

Az előfizetési pénzeket kérjük, legczélszerübben posta-utalványnyal, mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos expeditióját fennakadás nélkül teljesithessük.

Mutatványszámokat kivánatra egy hétig ingyen és bérmentve küldünk.

Arad, 1887. január havában.

Az „Aradi Közlöny"
szerkesztősége és kiadóhivatala.

NAPTAR.

Január 12. Szerda. Róm. cath. naptár Ernő. Prot naptár Ernő. Görög-orosz naptár (deczember 31.) Melánia. Nap kél 7 óra 49 perez. Nyugszik 4 óra 29 perez.

Január 12. Arad sz. kir. város törvényhatóságának közgyülése d. u. 4 órakor

Január 14. Aradmegye közigazgatási bizottságának ülése d. e. 9 órakor.

Január 15. A „Kölcsey-Egyesület" 6-ik felolvasása a városház disztermében.

Január 23. Az aradi ügyvédi kamara közgyülése d. e. 9 órakor, Tököly-tér 1. szám alatt.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Személyi hir.** Stenkheil Izidor pénzügyminiszteri titkár tegnap délutáni vonattal Aradra érkezett. Nyomban rá megjelent a főkapitányi hivatalban, s miután ott egy rendőri biztost nyert kalauzul, kihajtatott a Neuman-gyárba, s azt megvizsgálta.

— **Nemes adomány.** Wenckheim Frigyes az aradmegyei tisztviselői nyugdijalapja javára rendezett tánczvigalom alkalmából 100 frtot kegyeskedett beküldeni. — Fogadja a nemes főur emez adományáért a bálrendező bizottság részéről ez uton is a köszönet nyilvánitását.

— **A belügyminiszter** Aradmegye alispánját fölhivta, hogy a honositások és állampolgárságok és illetékből elbocsátottakról vezetett jegyzéket hozzá fölterjeszsze. A fölterjesztésnek alig képzeljük más czélját, mint hogy belőle hivatalosan megállapitható legyen népesedésünk mozgalma.

— **A nőegylet álarczos-bálja.** Az aradi jotékony nőegylet által f. évi február 5-én rendezendő nagy elite álarczos-bál — mint a programmnak eddig kitudott pontjaiból várható — minden eddigi hasonló vigalmat nagyszerüen felülmulónak igérkezik. (Azert mondjuk: „eddig kitudott pontok"-nak, mert a rendezőség a hatásnak teljes fokozása czéljából, hogy a közönséget minél kellemesebb meglepetésekben részesithesse, — bizonyos titokszerüséggel végzi munkáját.) Annyit már kipuhatoltunk, hogy álarczos közremüködők által több comicus látványosság fog előadatni; ilyen lesz például a hét kövér és a hét sovány esztendő felvonulása, melyet 14-en fognak bemutatni és melyhez a rendezőség egyrészről Nyilassi, másrészről Boránd urakat is megnyerhetni bizton reméli. Lesz továbbá jóslat nők és urak, idősbek és fiatalok, idealisták és materialisták számára. Szerencsés eszme volt a nőegylettől, hogy az idei bálgazdag farsangon nem a szokott bálformával, hanem az érdekesebb álarczos bállal lépett fel, melyet ezen jótékony egylet előkelősége és hosszu éveken át bebizonyult ügyes buzgósága mindenesetre a farsang legpompásabb vigalmai közé emelend.

— **Árlejtés a városnál.** A városi gazdasági szék által a tehén-, tél- és Ádám-utczák feltöltésére megtartott árlejtésen a mintegy 300 köbméter töltési munkálatra a legolcsóbb s legkedvezőbb ajánlatot tette Ottlakán Illie, ki a töltést köbméterenként 52 krajczárjával jelentkezett fölvállalni.

— **Partvédmű.** A Maros partja biztositására tervezett alsó-marosparti sarkantyu munkálataihoz a mai napon kezdtek hozzá.

— **Meghivás.** Az aradvárosi önkéntes tüzoltókar parancsnoksága 1887. évi január hó 16-án d. e. 10 órakor az uj-városháza első emeleti kistermében ülést fog tartani, melyre a kar tagjait tisztelettel meghivja az elnökség.

— **Makó városa** f. hó 10-én tartott közgyülésén Szél Ákos inditványára Kossuth Lajost diszpolgárává választotta, s a tanácsot utasitotta, hogy erről az okmány elküldésével Kossuth Lajost értesitse.

— **Helyreigazitás.** Lapunk tegnapi számának a megyei közgyülésről hozott tudositásában egy lényeges sajtóhiba fordul elő. Fábián László főispán urnak Antalffy Endre bizottsági tag szavaira mondott válaszában e helyes kitétel helyett: „hogy a választás előbb ne ejtessék meg" ez állt: hogy a „választás ne ejtessék meg," a mit is sietünk helyreigazitani.

— **A „Kölcsey-Egyesület" bálja.** A Kölcsey-Egyesület bálrendező bizottságától a következő meghivót vettük: Meghivó a „Kölcsey-egyesület" javára 1887. évi februárhó 19-én a „Fehér Kereszt" szálló nagytermében rendezendő jótékonyczélu zártkörü tánczestelyre. Rendező bizottság: Dr. Takácsy Sándor, elnök. Br. Mannsdorf Géza, alelnök. Szunter Nándor, pénztárnok. Arkay Kálmán, Aknay Andor, Baross Ferencz, dr. Bonta Gyula, Dancs Ferencz, Dániel Endre, dr. Hamvas Károly, Hász Antal, dr. Hidegh Kálmán, Institoris Kálmán, Jakabffy Dezső, dr. Kell Lipót, Kriván János, dr. Mandl Vilmos, Monti Alajos, Oláh Elemér, Páris Gábor. Paradeyser Lajos, Rosenberg Miksa, Sármezey Andor, Schartner Sándor, Simon Ákos, Spilka Antal, Tedeschi Viktor, Vannay Gyula. Kezdete 9 órakor. Személyjegy 3 frt: családjegy 6 frt. Karzati ülőhely az első sorban 3 frt, a második sorban 2 frt. Jegyek kaphatók a bizottság pénztárnokánál, továbbá ifju Klein Mornál és Domonkos czukrászdájában. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Közgyülés.** Az aradi pinczér-betegsegélyző és temetkezési-egylet folyó 1887. évi január hó 18-án délután 2 órakor tartja rendes évi közgyülését az egylet saját helyiségében, napirend: 1. Elnöki jelentés. 2. Számvizsgálók kimutatása az 1886. évi egyleti vagyon tekintetében. 3. A tisztviselők ujra választása. 4. Inditványok és nyilt kérdések. 5. A jóváhagyott alapszabályok bemutatása. 6. Az aradi vendéglősök és kávések egyesületének 193/1886. közgyülési átiratának előterjesztése és megvitatása. Kéretnek a tagok rendes időben minél számosabban megjelenni. — Homolay titkár.

— **Kereskedő ifjak bálja Pankotán.** A pankotai kereskedő ifjuság, mint levelezőnk irja, januárhó 29-én az ottani „Fehér-Kereszt" szálloda disztermében bált rendez. A bál iránt már is oly nagy és általános az érdeklődés, a milyent egy itt eddigelé megtartott bál sem mutathatott fel. A bálanyai tisztet ő fensége Sulkovszky Ida herczegnő volt kegyes elfogadni, a mi elég biztositék a vigalom sikerülésére nézve. A rendezőség mindent megtesz a siker előmozditására.

— **Betörés.** Tegnap éjjel Szalman Teréz Rákóczi-utczai 16. számu lakását ismeretlen tettesek álkulcscsal kinyitották, s onnan ruhanemüekben s más apróságokban mintegy 30 frt értéket eltolvajoltak.

— **Kicseréltetett** a tisztviselőbál alkalmával egy a női öltözőszobában letett fekete csipkekendő, melyet tulajdonosa Szentpétery Antalnál visszacserélni felkéretik.

— **Nyomozott tolvaj.** Tompa József csorvási illetőségü ref. vallásu napszámos többszörös lopás vétsége miatt a b.-gyulai törvényszék által köröztetik.

Hazánk és a főváros.

— **A miniszterelnök huszárja.** A miniszterelnök látogatóinak bizonynyal feltünt az a tisztes, magyar arczu, őszbe csavarodott bajuszu, jóképü huszár, a ki rendesen ott volt a miniszterelnök előszobájában, ott az asztala körül, sokfelé követte urát utazásaiban is, ugy volt ismeretes, mint a miniszterelnök házának a leghübb cselédje. Csigai Jánosnak hivták az öreget s hosszu évtizedek óta volt a Tisza-család szolgálatában. Gyermekkorától fogva ismerte és szolgálta Tisza Kálmánt, ki Budapestre átköltözése után fölhozta magával a fővárosba. Itt is a ház bizalmas cselédje maradt, kivel a miniszterelnök családjának minden tagja azzal a patriarchalis, magyaros megbecsüléssel bant, a mire a régibb magyar családokban sokszor volt példa, s a mit rendesen — igy az öreg János is — törhetlen ragaszkodással, hü szolgálattal háláltak meg az illetők. Az uj év első napjaiban vett az öreg Jánoson erőt a betegség; a miniszterelnöki palota egy földszinti szobájában ápolták, hol a miniszterelnök rendeletéből minden megtörtént a hü ember gondos gyógykezelésére s utolsó napjainak zavartalanná tételére. Hétfőn este halt meg a hü szolga s testét a miniszterelnök hazaszállittatja Gesztre, hogy otthona temetőjében pihenje ki munkás és becsületes szolgálatban eltöltött életét.

— **Megszökött uzsorás.** A „Budapesti Ujság" lepi meg olvasóit avval a sensatiós hirrel, hogy Reisz Dávid az ismert fővárosi uzsorás, ki ellen legközelebbre már a végtárgyalás is ki van tüzve, a fővárosból megszökött. Reisz a napokban lélekszakadva rohant haza s azt mesélte a feleségének, hogy a törvényszék biztositási foglalást rendelt el összes vagyonára s igy kénytelen összes értékesebb dolgait összecsomagolni, s addig, mig a veszély elmulik, valami biztosabb helyre elrejteni. Az asszony semmi rosszat sem sejtve, bele is egyezett ebbe. A ruhákat becsomagolta, a pénzt és könyveket magához vette Reisz s egy kézi ládában helyezte el. Aztán eljött a szállitó kocsi s vitte a butort egyenesen a vasuthoz, ahol tovább szállitotta, mint most kitünik — Amerika felé. Persze, hogy a feleség erről mit sem tudott. Ő azt hitte, hogy a holmikat a törvény keze elől elrejtették. Reisz ur ezután utlevélről gondoskodott. Egy trafikosné elhunyt férjének igazolványaival sikerült is neki utlevelet szereznie s a trafikosné társaságában Wertheimer Dávid és neje név alatt elutazott a fővárosból s most már valószinüleg Amerika felé vitorlázik az uzsora által szerzett vagyonnal és a megszöktetett trafikosnéval.

— **Bálrendezők összeesküvése.** Jó szándéku összeesküvésről ujságol egy könyomatos. E szerint „Modestia" czimmel a fővárosban egylet alakult, mely kizárólag fiatal emberekből, még pedig többnyire bélrendezőkből áll. Az egylet titkos természetü és czélja nem csekélyebb, mint a bálokon tagjai által oda hatni, hogy a csárdást többé ne a jó izlés nevében a már annyiszor megrótt féktelen módon tánczolják és hogy a második négyessel való visszaélés, mely sok anyagot szolgáltat botrányokra, megszünjék. Az utóbbi czél elérésére a rendezők azt tervezik, hogy a tánczosnők a második négyest csak a családjukhoz baráti viszonyban álló komolyabb urakkal tánczolják. Az egylet már megkezdte „müködését" és ezt a farsang egész tartama alatt folytatni fogja. A tagok titkos jelvények és jelek által érintkeznek. Kivánjuk, hogy farsang végén az eredményről kedvező mérleget készithessenek.

— **Rövid hirek.** Gróf Zichy Pál és neje szül. Korniss Anna grófnő közelább hetven szegényt ruháztak fel falusi birtokukon. — Paxy Károly tábornokot az országos daláregyesület megválasztotta tiszteletbeli tagjai sorába. — Szana Tamás, ki irodalmunkban az olasz irodalom és müvészet ismertetésével gyakran foglalkozott, az olasz királytól a korona-rendet kapta. — A pesti utolsó polgármester: Gyöngyössy Alajos ravatalára a főváros nevében táviratilag fölkért Mergl Károly pozsonyi polgármester tett koszorut. — A főváros tanácsa a stáczió-utczán felhagyott régi vámház-épületet iskolává alakittatja át. — Margitay Tihamér fiatal festőművész vasárnap eljegyezte Heidrich Zsófia kisasszonyt, Heidrich Ignácz fővárosi háztulajdonos leányát. — A badacsonyi hegyen, a Kisfaludy Sándor-féle szőllőben, munkaközben husz darab arany gombot, két középnagyságu keresztet és hat arany gyürüt találtak, melyek egyikébe 1811-es szám van vésve.

A nagy világ.

— **A czár és a kit meggyilkolt.** Villaume német katonai attaché, kiről az a hir járt, hogy a czár agyonlőtte, e hó 6-án jelen volt Gacsinában egy udvari ebéden. Ez alkalommal a czár barátságosan kezet szoritott vele és tréfásan mondá: „Igen örülök, hogy önt jó egészségben láthatom, daczára annak, hogy agyonlőttem."

— **A legujabb koplaló.** Reichenauból irják: Succi és Merlatti, az önkéntes koplalók egy önkéntelen collegát kaptak Florában, egy öreg, de azért még életerős vadászkutyában. A 17 tavaszt élt állat mult év decz. 3-ikán a szénapadláson recognoszczirozva, a gerendázat között leesett a mélységbe, honnét nem birt fölkapaszkodni. F. hó 8-án a szolgáknak dolguk akadt a padláson s véletlenül rátaláltak a kutyára. Flora egészen le volt soványodva s mozdulni sem birt. Tejet öntöttek szájába, megmosogatták tagjait borral, s miután meleg pokróczokba burkolták, az állat csakhamar magához tért. Be van bizonyitva, hogy 35 napon át sem nem evett, sem nem ivott. E mellett még más, figyelemre méltó s előnyére szolgáló változáson ment át. Az önkéntelen koplaló kura előtt Flóra — süket volt, most pedig olyan hallása van, akár egy operaénekesnek.

— **Az uj bolgár trónjelölt.** Leuchtenberg Maximilianovics Miklós herczeg altábornagy, a hatalmas Miklós czárnak az unokája. A bolgár trónra jelölése alkalmából fölelevenitik a következő érdekes szerelmi történetet. Miklós czárnak egyetlen leánya volt, a szép Nikolajevna Mária, ki iránt a különben kemény és szigoru czár rendkivül gyöngéd és engedékeny volt. A kedvencz egy napon hirtelen elvesztette vidámságát s egyre busongóbb, szomorubb lett. Az orvosok „kedélybajról" kezdtek beszélni s a czár vigasztalhatlan volt. Ő maga kezdte kutatni leánya szomoruságának okát s megfogadta, hogy bármibe kerül megszünteti ezt az okot. Nikolajevna Mária hosszas faggatás — után bevallotta neki, hogy — szerelmes. „Valami uralkodó herczeg?" — kérdezte a czár. — A czárkisasszony fejét rázta. — „De legalább valamelyik uralkodó családnak tagja?" — Ismét az előbbi válasz. A büszke czár kitörni készült, de hisz kedvencz leányáról volt szó, mérsékelte tehát magát s megtudta végre, hogy a választott csak egy szegény „kis" herczegecske: Leuchtenberg Miksa herczeg, őrnagy a czár kiséretében. A büszke uralkodó, ki Fülöp Lajos franczia király „mon frére" megszólitását, mint nem egészen jogosult"-at visszautasitotta, nehány napig erősen küzdött dynasztikus érzelmeivel. Egy Beauharnais? Egy fél-Bonaparte? Hirtelen elhatározta magát s néhány nap mulva az udvar és nagy közönség meglepetve olvasta a hivatalos lapbad Leuchtenberg herczeg őrnagynak rövid egymásutánban következő kineveztetését ezredessé, tábornagygyá s végül admirállá és a legmagasabb orosz kitüntetés, a „nagy-kereszt" tulajdonosává. Leuchtenberg esküvője Nikolajevna Máriával 1842-ben nagy fénynyel és pompával ment végbe s a házasságból származó gyermekek egy kibocsátott ukáz által „császári fenség" czimet nyertek. Leuchtenberg házasságának 10-ik évében 1852-ben halt meg, mig Nikolajevna Mária csak 1876-ban hunyt el. E szerelmi házasságból származott gyermekek közül a legidősebb Leuchtenberg Maximilianovics Miklós herczeg.

— **Franczia udvariasság.** Midőn 1885. augusztusban a kiállitásra utazó franczia küldöttség a Dunán Szobra ért, Baille Anna kisasszony Luczenbacher Pál fogadott lánya nemzeti szalagokkal diszitett bokrétát nyujtott át honfitársainak. Ez a Baille Anna kisasszony a napokban férjhez ment. Ez alkalomból a franczia küldöttség összes tagjai a következő üdvözlő táviratot küldték a fiatal asszonynak: Forster Gyula urnak, Buda, lánczhid-utcza 4. Magyarország. A franczia barátok visszaemlékezve a virágokra, melyeket Baille Anna kisasszony Szobon 1885. augusztus hó 5-én honfitársainak a magyar földön tett első lépésük alkalmával átnyujtott, örömmel ragadják meg az alkalmat, boldog házasságához szerencsekivánatait küldeni, és kérik üdvözleteiket nevelő szüleinek is a Luczenbacher-családnak átadni. Aláirva: Lesseps és leánya Gizella, Türr István tábornok, Louis Ulbach, François, Coppée, Massenet, Delibes, colonel Lichtenstein, Armand Gouzien, Blavet, Ratisbonne, Yung, Abraham Dreyfus, Adolphe Badin, Gaston Berardi, docteur Pozzi, docteur Robin, Tony Robert-Fleury, Clairin, Escalier, Lebrasseur, Félicien, Rops, Guérand, de Lostalot, Montet, Paul Duplan, Edmond Duplan, Ebeing, Tréfeu, de Noirfontaine, Mario Proth, Blavet fils, Arbey, Maurice Bernard, Weissmann.

— **Vihar a tengeren.** Mint New-Yorkból távirják, a Halberstadt kapitány által vezényelt „Elisabeth" nevü három árboczos hajót, mely nov. 22-én Hamburgból elindult Baltimore felé, a Henry-fok közelében nagy vihar és hófuvás érte utól, melynek következtében hajótörést szenvedett. A 15 tagból álló hajószemélyzet megmentésére két mentőcsolnakot küldtek ki, mely a legénységet fel is vette. Utközben azonban egy nagy hullám mind a két csónakot felforditotta s ugy az „Elisabeth" 15 embere, mint a mentő csolnak 5 legénye beleveszett a tengerbe. A hajó sorsáról mit sem tudnak; alkalmasint elsülyedt.

— **Rövid hirek.** A trónörökös pár és herczeg Coburg Fülöp vasárnap megérkeztek Bécsbe; este családi ebéd volt a burgban. — Az udvari bálra, mely e hó 20-ikára van kitüzve, már kiadták a meghivókat. — Rajner főherczegnek hatvanadik születése napjára a királyi pár, a trónörökös pár és az uralkodó család valamennyi tagja gratulált és sok testület nevében nyujtottak át üdvözlő föliratot. — Bécsben a mult évben 358 öngyilkosság történt: az öngyilkosok közt volt egy 11 éves gyermek és egy 83 éves aggastyán. — Lembergben a mult hét végén, hir szerint, két orosz kémet fogtak el. — Natália szerb királyné, hir szerint, tavaszkor látogatást tesz a görög királyi családnál. — Aritusok congregatiója egy a pápa által már megerősitett decretumot adott ki, jóváhagyva a cultust, melyben a néhai Fischer bibornokot, Moore Tamást és az angol reformáczió ötvennégy más vértanuját részesitik.

SZINHÁZ.

„A báróné levelei."

(Vigjáték 3 felvonásban. Irta Rákosi Jenő. Először adatott az aradi szinházban január 11-én.)

— január 11.

Rákosi Jenő, mióta Aesopusával oly zajos tetszést aratott a budapesti nemzeti szinházban, az „Endre és Johanná"-n kivül nem tört a magasabb igényü szinmüvek világa felé és ha még a szintén régibb keletü „Krakói barátok"-at felemlitjük, ki van meritve az ő komoly muzsájának a sorrendje. Rákosi ezenkivüli productumait már a bohózatos elemek uralják és egyik-másikat oly mérvben, hogy éppen ezzel ephemer életet biztositanak darabjainak. Még legtartósabb köztük a „Széleházak", mely most is szinen van a vidéki szinpadokon.

Rákosi Jenő kiváló publicista, kinek esprit-vel irott czikkeit élvezet olvasni, s bár legtöbbjét bizonyos uralgó philosophálás jellemzi, sohse élvezhetlenek és közvetlenségük nagy. Ez a szellem végig lengi legkissebb igényü szinmüveit is. Főleg a társadalmiakban sok élénkség nyilvánul, a dialogokban élczei pezsgők s a pikáns elem előszeretettel van bennük cultiválva.

Kár, hogy Rákosi darabjainak legtöbbjét ugy irja, hogy egy ötlettől megkapatva enged az irás csábjának. De ezek az ötletek nem egészen az általános emberinek a kifolyásai és igy hatásuk a szinmüben ritkán mély, tartós. Rákosi szinmüvei, élénk bizonyságai az ő sokoldaluságának: igy véve mindig megteszik azt a szolgálatot az ő irói müködésének a mit megérdemel.

A ma szinre került „A báróné levelei" egyesiti magában mind e fogyatkozásokat és előnyöket. A frivolitásnak is jut benne elég tér. Meséje a következő: A Mathild kisasszony női divatáru termében van alkalmazva Lodoiska (Hunyady Margit), kit egyszerre hárman szeretnek: Hodola Ambrus (Boránd), Kallóczy (Somló) és Klivényi (Makó). Az első bután, a második titkolt szenvedelylyel, a harmadik ugy mint egy rue. Hodolának az apja eközben feljön Pestre és rosszul informálva megkéri a Mathild kezét a Lodoiskáé helyett. Ez a félreértés kiderül, valamint az is, hogy Kallóczynak viszonya van a Klivényi feleségével a volt bárónéval. (Závodszky Teréz.)

A második felvonásban Kallóczy igyekszik lerázni magáról a báróné viszonyát, a báróné és a férje pedig ellentétes érzelmek közt felségül akarják neki adni leányukat Jankát (Czanyuga Emma), ki egy üzlet iroda-„tisztjébe" (Kiss Sándor) szerelmes. Az öreg Hodola (Nyilassi) pedig fiának akarja adni mostoha leányát Mariskát (Havas Aranka), ki ég a fiatal Hodoláért. Itt a báróné levelei adnak mulatságos bonyodalmat: mániája lévén a levélirás, s levelei minduntalan compromittálással fenyegetik.

A harmadik felvonásban a helyzet hosszadalmasan tisztul. Lodoiska örökséghez jut, a báróné lemond viszonyáról és a fiatal Hodola Lodoiskáról. Hodola junior elveszi Mariskát, Jankát Léczei az üzleti irodai tiszt és Lodoiskát Kallóczy.

A mesét egy sereg tarka bolondság és jóizü — képtelenség kiséri, a mit a közönség nagyon mulatságosnak talált és sokat nevetett.

A pezsgő elevenségü játék daczára, a szereplőket egyetlen egyszer sem hivták ki. Ez a darab tulajdonképpeni hatása. Makó (Klivényi) eredeti és találó rue volt és ő volt az egyedüli megmentője a felvonások hatásának. A többi szereplők Hunyady Margit (Lodoiska), Nyilassi (Hodola) és Somló (Kallóczy) mindent elkövettek — mint szokás mondani — a darab érdekében. Havas Aranka (Mariska) kedves eredetiséggel beszélt tót dialectusban.

Az első felvonas alatt a divatárusüzletben, egy halom öcska szoknya csüngött a fogason.

A jó izlésnek nincs párja.

CSARNOK.

Az ő titka.

[7. folyt.] — Elbeszélés. —

Irta: **Mork E.**

— Az „Aradi Közlöny" számára ford. **Eötvös Margit.** —

Rövid, gyengéd bevezetés után Aurél a következőket irta:

„Oh ha tudnád, mily dobogó szivvel haladtam a hozzátok vezető uton. A kertajtónál persze megállottam egy perczre, mielőtt a csengetyüt meghuztam. A szerelem erőt és bátorságot önt a szivekbe, mégis egy oly szorongó érzés, oly sajátszerü remegés fogta el egész valómat annál a gondolatnál, hogy nemsokára megtudom atyád határozatát, a melytől boldogságom függ. Tanácsodat követve, nagynénéd után kérdezősködtem. Menynyire igaztalan voltam iránta, a midőn jóindulatában kételkedém! Jóságos, barátságos fogadása után könnyü volt nekem rólad és szerelmünkről beszélni s ő oly örömmel hallgatott meg s oly szivélyesen szoritottunk kezet, mintha már is szabad volna magunkat rokonoknak tekinteni. Csak mikor atyád után kérdezősködtem, akkor látszott visszaemlékezni az első látogatásom által előidézett jelenetre; a derült vidám tekintet eltünt arczáról, hogy félelem- és nyugtalanságnak adjon helyet. — Rövid habozás után bevallá nekem, hogy nincs bátorsága bátyjánál bejelenteni, mivel nevem már egy izben szokatlan haragossá s ingerültté tette. Megmondanám, hogy erről tudomásom van s éppen ezért bejelentés nélkül ohajtanék Holmberg ur előtt megjelenni, azon erős meggyőződéssel, hogy személyem előtte teljesen idegen leend. Végre hosszas kérelem és rimánkodás után sikerült megengesztelnem s ő félelmes arczczal mutatta meg az atelier felé vezető utat.

Lassan haladtam fel a lépcsőn és kopogtattam. Nem következett a szokásos „szabad", de a helyett nehány pillanat mulva kinyilt az ajtó. Atyád és én, szemközt állottunk egymással. Nem csalatkozám: arcza teljesen idegen volt előttem. Ő azonban mereven szegezte reám haragtól szikrázó szemeit, mintha kisértetet látna; mindkét karját védőleg terjesztve ki maga előtt, az iszonyat és gyülölet kifejezésével hátrált nehány lépést, ugy hogy én minden lélekjelenlétemet elveszitém.

— Bocsássou meg, igen tisztelt Holmberg ur, — mondám — hogy itt ily váratlanul önre törtem.

Ő azonban durván kiáltott rám: — Miért jött hozzám, mit akar tőlem ön, Veigold Aurél!? Ő tehát ismert engem, s nevem oly haragosan, oly keményen hangzott ajkairól, mintha valami szitkot, vagy gyalázatot akarna

szemeim közé dobni. Rideg szakgatott kérdései után nem maradt más hátra, mint komoly kérelmemet minden egyébb bevezetés nélkül előadni. Nem titkoltam el azt sem, hogy viszontszerelmedet már birom; s hidd el Adelma, szivem oly csordultig volt szerelemmel iránt ad, részvéttel és érdeklődéssel a komor férfiu iránt, a ki a te atyád, hogy kérelmemet oly meleg, oly szivhez szóló és oly szerény szavakba öntöttem, a minök csak képzelhetök arra nézve, hogy egy szivet meginditsanak és megnyerhessenek.

Feje mellére hanyatlott szavaim alatt; mozdulatlanul bámult a földre. Midőn elhallgattam, kezeibe rejté arczát s nyögve kiáltá: „Még ez is! Még ez is!“ Érezd át helyzetemet édes Adelmám s elgondolhatod, mily kinos érzelemmel állottam előtte, mily végnélkül hosszunak tünt fel az ezután bekövetkezett hallgatás.

— Holmberg ur, — mondám végre, — szabad kérdeznem, miért idéz elő kérelmem ily szembetünő iszonyodást? Nem tudtam . . .

Ő azonban egy keserü kaczajjal szakitott félbe, mely szivembe nyilamlott és székéből felemelkedve elémbe állott, erősen szemembe nézett és mondá:

— Ha egy koldus állna itt előttem, ha a társadalom számüzött páriája mondaná nekem: „Én szeretem gyermekedet és gyermeked szeret engem,“ azt válaszolnám: „Szivének szabad joga van választani és ha ő szeret, fiamnak fogadlak, bárki légy is!“ Odaadnám neki mindenemet, a mit csak birok. Csak e g y embert az egész világon nem szabad leányomnak választani, és az ön Veigold Aurél, és önnek azt mondom: soha, soha! Irja meg neki ezt — utolsó istenhozzádjával. Ez az egyedüli, ez az utolsó szavam.“

Oly szilárdság volt olvasható vonásain, hogy minden egyéb kérés vagy könyörgés hasztalan lett volna. Nehéz szivvel távoztam.

De azért ne csüggedj kedvesem! Szeremem a visszautasitás által csak erősbbé vált, s a megsértett büszkeség nem szoritotta háttérbe. Nem, kedves angyalom, mi nem mondunk le azért a reményről. Egy sejtelem, egy belső szózat azt sugja, hogy valami a multban ellene elkövetett sérelem az, mely a jelen boldogságától meg akar fosztani. Mi fel fogjuk lebbenteni a fátyolt, mely szemeink elől a multát s annak rejtélyeit eltakarja, s annak sikerülnie is kell, ha csak te is kedvesem ugy akarod és nem veszited el bátorságodat.“

Nagy volt a küzdelem szivében; bekövetkezett a válság pillanata. Vagy-vagy; ott az atya buskomor arcza, mely szemrehányóan tekintett reá, és itt az imádott kedves, kit oly igazán szeretett, hogy még — ha kell — életét is szivesen áldozta volna érte.

Hiába igyekezett jó barátnője eloszlatni homlokáról a sötét borut. Szinház, hangverseny, társas estélyek s minden kigondolható szórakozás, a mit München nyujthatott, nem csalt pirt halvány arczára, mindez nem viditotta fel, elgondolkodó, lehangolt, szomoru kedélyét.

— Engedj távoznom, kedves Vilmám, — mondá egy napon barátnőjének — én nagyon szomoru vendég vagyok, nem illem vidám, kaczagó boldogságtok keretébe.

A fiatal asszony résztvevő gyöngédséggel simogatá meg aranyszőke haját.

— Szivesen tartóztatnálak körünkben kedvesem, — mondá szomoruan, — de belátom, hogy önzés volna tőlünk téged marasztalni; tudom, hogy a bizonytalan jövő feletti kétség nem hágy nyugodni, s hogy vágyódol sorsodat illetőleg magadnak felvilágositást szerezni. Oh bár használhatna valamit igaz szivből eredő jókivánságom.

Igy tehát alig tizennégy napi távollét után ismét visszatért Adelma a magányos, kietlen házba, az Inn folyó partján. A hosszu álmatlan éjjeleken csak azon töprenkedett, mit fog atyjának mondani, miként indithatná meg szivét könyörgésével. Most, midőn őt viszontlátta, komorabbnak, görnyedtebbnek találta, mint valaha, midőn a nagynéni szomoru arczczal mondta el, mint jár Auréllal való beszélgetése óta minden éjjel órákig fel s alá, nem talál nyugodalmat: elhalt a szó ajkain.

Hallgatagon éltek nehány napig igy tovább, a nélkül, hogy e kényes tárgyat érintették volna, mely azért mindnyájuk gondolatait foglalkoztatta.

Auréllal csak szellemileg érintkezett; csupán egyszer találkozhattak futólagosan az utczán, — hisz mindenfelől argusszemekkel tekintettek reájuk.

Hegeman Oszkár csakugyan nem csinált titkot az országuton történt esti találkozásból; Adelma leolvasta ezt az arczokról, észrevette ismerősein, k k, ha velük beszélt, csak szinlelték azt a nyájasságot. Atyja is, ki eddig teljes szabadságot engedett neki, most minden lépését ellenőrizte és meghagyá nővérének, hogy sétáira mindig kisérje el.

Adelma büszkeségét ez a legérzékenyebben sértette, el volt minden iránt keseredve; ugy tetszett neki, mintha fogoly lett volna és ennélfogva zabolátlan daczczal akarta kidönteni börtönének falait.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASAG.

Szeszüzlet.

(Január 11.)

(B.) Készáru nagyban 25.25, kicsinyben 25.75 hordó nélkül, per 100 liter %.

Budapesti gabnatőzsde.

(Január 11.)

12,000 mm. forgalom, teljes napi árakkal. Tavaszi buza 9.25—27 uj buza 8.82—83. uj tengeri 6.16—6.18, tavaszi zab 6.59—6.61. káposzta-repcze 11.58.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1887. évi januárhó 11-én.

Magyar aranyjáradék 6 sz.	— —
Magyar aranyjáradék 4 sz.	102 85
Magyar papirjáradék 5 sz.	93.—
Magyar vasuti kölcsön	149.75
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	99.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	125.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib	118.50
Magyar földtehermentesitési kötvény	104.50
Magyar földtehermentesitési kötv. záradék	104.50
Temes-bánáti földtehermentesitési kötvény	104.50
Temes-bánáti földtehermentesitési köt. zár.	104.50
Erdélyi földtehermentesitési kötvény	104.—
Horvát-szlavon földtehermentesitési köt.	104.50
Magyar szőlődézsmaváltsági kötvény	99.50
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	121.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	125.—
Osztrák járadék papirban	82.40
Osztrak járadék ezüstben	83.50
Osztrák járadék aranyban	113.—
1860-iki osztrák államsorjegy	137.50
Osztrák-magyar bankrészvény	875 —
Magyar hitelbankrészvény	301.25
Osztrák hitelintézeti részvény	391.70
Cs. és kir. arany	5 91
Ezüst	— .—
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.97
Német birodalmi márka	61.90
London (3 havi váltókért)	126.50
20 markos	12.36

IDEGENEK NÉVSORA.

(Január 11.)

Fehérkeresztszálló. Sugár Béla, Binter Károly, birt., Kovácsháza. Csák József, lelkész, Kovácsháza. Fischer Sámuel, tisztartó, Orosháza. Grün Endre, kereskedő, Bécs. Zsidek József, keresk., Bpest. Grosz József fakeresk, Lippa. Balog Imre, keresk., Szeged. Braun Dezső, keresk., Bpest. Sauerveden Károly, Wasservogel N., Mandl Zsigmond, Fronner Dénes, utazók, Bpest Teil Frigyes, utazó, Bécs.

Nádor-szálló. Bojos István, Bojos Mátyás, birt., Pécska. Szoniszeszku Tivadar, jegyző, Sistarovetz. Török Árpád, közjegyző, Világos. Kövér János, gazdatiszt, Bokszeg. Theisz Antal. Tóth György, keresk., Bpest. Preszburger N., utazó, Bpest. Jelinek N., utazó Zimánd.

Háromkirály-szálló. Varga Aurél, lelkész, Kis-Jenő. Rusz György, telekkönyvvezető, Kisjenő. Blazek Ferencz, gyalog ezredbeli kapitány, Paraj. Szikszay Lajos, jegyző, Mácsa. Lubiniez N., keresk., Kovaszincz. Meiszner János, mészáros, B.-Gyula.

Aranykulcs-szálló. Strikka F., magánzó, Pozsony. Löffler L., regále bérlő, Apáti. Kohn A., regále bérlő, M.-Bodzás. Schwarz M., keresk, N.-Szt.-Márton.

Aranyoroszlán-szálló. Polterer N., kántor, Makó.

Nyilasi Mátyás jutalomjátéka.

Arad városi szinház.

folyó sz. 102. 12-dik bérletszünet.

Szerdán, 1887. januárhó 12-én:

A ZSIDÓ-HONVÉD.

Eredeti énekes életkép 3 felvonásban. Irta: Lukácsy S Zenéjét szerzette: Káldy Gy. (Karnagy: Delin Henrik. Rendező: Makó Lajos.)

Személyek:

Steinberger Lipót, bankár	— —	Sárdy Károly.
Eszter, leánya	— — — —	Hunyady Margit.
Durst Isák, Steinberger mindenese		Nyilasi Mátyás.
Maresa, Eszter szobaleánya	— —	S.-Vadnay Vilma.
Anna asszony	— — — —	Siposné.
Dávid, Laura, gyermekei	— — — —	Peterdy Sándor.
	— — —	Havas Aranka.
Ehrlich Sámuel, elitélt rab	— —	Fenyéry Mór.
Bliud Zsigmond, vak	— — —	Somló Sándor.
Durst Ignác, honvéd	— — —	Nyilasi Mátyás.
Bátor István, honvéd	— — —	Kiss Sándor.

Kezdete 7, vége 10 órakor.

Holnap, csütörtökön:

Tiszt urak a zárdában.

Operette 3 felvonásban.

Felelős szerkesztő és kiadó:

HINDY ÁRPÁD.

Két ház eladó

igen előnyös fizetési feltételek mellett. — Az egyik házban van **4 szoba, konyha, éléstár;** a másikban **3 szoba, konyha, éléstár és szép kert.** 47—1*

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

22856—1886. 1.—3.1 v.

Hirdetmény.

A szőllőbirtokosok értesittetnek, hogy a nagyméltóságu földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium az **amerikai szőllővesszőknek** a hazai telepekről és Franczia országból való beszerzése tárgyában kiadott hirdetményt, a melyből a beszerzés módozatai iránt tájékozódást szerezhetni, valamint azon iveket, melyeken a megrendelés történhetik — a városi hatóság részére több példányban megküldte. Ezen hirdetmény Parecz István tanácsnok urnál megtekinthető, ugyancsak általa a megrendelési ivek is a jelentkező szőllőbirtokosoknak kiszolgáltatnak.

Arad szab. kir. város tanácsának 1886. évi deczember 24-én tartott üléséből.

A városi tanács.

Egy nevelőnő

kerestetik, 44—2.2

bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Farsangi mulatságokra nagyon alkalmas hangszer

az annyira elterjedt

ARISTON,

ára 6 kottáva együtt 22 frt.
Kisebb „Ariston“ 6 kottáva 16 frt.
Minden egyes darab kotta 60 kr.

Rövid magyarázata az „Ariston“ zeneszekrénynek a következő:

Egy egyszerü lenyomó által az „Ariston-szekrény„ tetejére oda erősitett, kemény papirosból készitett kotta által változik a zenedarab, minden egyéb teendő nélkül és **minthogy több ezer zenedarab** van, melyeket változtatva az „Aristonon“ eljátszani lehet, egy egyszerü csavarnak forgatása által. — Minden nemzeti dal és tánczdarabok (kitünő franczia-négyesek is), operák és operettek, marschok vannak igy lekottázva. — Egy jól hangolt „Ariston“-nak hangja elegendő erős, nagyon kellemetes hangzásu, közvetlen közelben is nem fülsértő, ugy hogy tánczná a czigányzenét pótolhatja.

Csomagolás nem számittatik. Kedvező feltételek mellett részletfizetésre is kapható. 17—7.150

Ernyei Gyula.

23164—886. 2. v.—4.3

Hirdetmény.

Mindazon háztulajdonosok, kik az 1887-ik évben házukban beszállásolandó katonaságot önköltségükön máshol kivánják elhelyezni, figyelmeztetnek, miszerint ebbeli szándékukat a városi katonaügyi os tálynál (földszint, keleti rész, kis-terem mellett) **1887. évi januárhó 20-ik napjáig** bejelenteni el ne mulasszák, mivel azontul a bejelentések, a katonabeszállásolási szabályrendelet 12. §-e értelmében, nem fognak figyelembe vétetni.

Arad sz. kir. város tanácsa, 1886. decz. 30.

Salacz,
kir. tanácsos, polgármester.

Farsangi idényre.

Virágok, csipkék, szalagok és báli kesztyük.

Teljes tisztelettel értesitem nagyrabecsült vevőimet és a t. közönséget, hogy a legujabb áruczikkekkel dusan eláttam

kézmü-, rövid-, norinbergi-áru,

fehérnemü- és gyermekjáték-üzletemet

wattmoll, flanell, cosmanosi mosó barchend, berlini- és posztókendők,

leszállitott árak mellett, melyek mesés olcsóság és finomságuknál fogva felülmulhatlanok.

Egy vég vászon **30 rőf** 4,50, 5. 5.50, 6. 15 frtig. Különféle finom vásznak rőfe 12, 14, 16, 20, 25 kr. Oxford és zephir 18, 20, 22, 26, 30-ig. Cartonok 16, 18, 20, 25, 30. Koczkázat és szines szövetek 16, 20, 25, 30, 40, 60. Fekete ternó 6/4, 7/8, 65, 80, 90. 1, 1.20. Törülközők 15, 18, 20, 25. Asztalkendők és pohár-törülők 20, 25, 30. Asztalteritők 40, 60, 1, 1.20, 1,50, 2 Dolgozó ingek 60, 80, 1. Finom chiffon-ingek 1, 1.20, 1.50, 1.60, 1.80. 2.40, Finom Oxford és Creton-ingek 1, 1.20, 1.50, 1.80, 2. Lábravalók 60, 70, 80, 1, 1.20. Női ingek 65, 80, 90, 1, 1.20, 1.50, 1.80. Éji corsetták 70, 80, 1, 1.20. 1.40, 1.60. 2. Fehér és szines alsószoknyák 80, 90, 1, 1.20, 2. Gyermek ingek, minden árban és nagyságban. Méll-füzők 60 65, 80. 2, 2 50, 3. Legujabb nyakkendők 14, 18, 20, 25, 30, 40, 1 frt. Nap- és esőernyők 90. 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3 frt. Utazó böröndök és táskák 85, 90, 1, 1.20, 1.50, 5 frt. Sétapálzák 10, 15, 20, 30, 40, 50. Gyermek- és férfi kalapok és sapkák 1.20—4 frt. Dolgozó sapkák 2 , 30, 40, 50. Kézi kosarak 25, 30, 40, 50, 60. 2. Harisnyák 10, 13, 18, 20, 25, 30, 40, 50. Nagy választéku gyermek- és női ruhák és sapkák, gépész öltönyök, paplanok, csipkék, gallérok, szallagok, rüschek, organin, chirtingek, gombok, zsinórok, halcsontok, pamutok, czérnák, fehér zsebkendők, keztyük, papucsok. Mindennemü pénzes, dohány és szivartárczák, asztal és tollkések, kanalak, fog, haj és ruhakefék, illatszerek, albumok, varróeszközök, fésük, tükrök, melltük, nadrágtartók, harisnyakötők, valódi selmeczi pipák, tajtékpipák, szivarszipkák, poharak és csemege-tányérok.

Ezeken kivül felhivom a t. közönség figyelmét az annyira megkedvelt

5, 8, 10, 15, 20, 25 kros kiállitási bazáromra,

mely a legszebb és a legválasztékosabb tárgyakból van összeállitva.

Póstai megrendelések pontosan teljesittetnek. Csomgolás ingyen.

A t. közönség pártfogásáért és látogatásáért tisztelettel esedezem:

KILÉNYI ADOLF, Arad,

főtér, Arena-épület, „a kék golyóhoz.“ 2—3.8

Alarczok, cotillion-jelvények és tombola-tárgyak nagy választékban.

Siegl János és Társa vászongyárosok főraktára.

Farsangi idény.

Felhivjuk a t. cz. közönség figyelmét dusan berendezett raktárunkra:

Schroll Benedek és fia chiffon-gyárosnk *gyártmányai* nagy választékban.

Ruhák teljes elkészitését elvállaljuk.

Atlaszok, tarlatanok,

legujabb divatu franczia gazé-ek, szines plüchek,

továbbá

BÁLI BELÉPŐK,

és

különleges müvirágok,

disztollak és legyezők,

a legolcsóbbtól a legfinomabbig,

szokott olcsó áron

3—4 74

Ruhák teljes elkészitését elvállaljuk.

Divatszövetek legnagyobb választékban.

Rosenblüh H. és társánál

ARADON,

SZABADSÁGTÉR.

Selyem bársonyok minden szinben, Női fehérnemüek dús választékban.

MINTÁKKAL SZIVESEN SZOLGÁLUNK.

CACAO 142 és

CHOCOLADE

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

SCHUTZ MARKE S&S REEL

melyek az első bécsi konyhamüvészeti kiállitáson a legmagasabb dijjal, a kitüntetési oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyünk és czégünk alatt valódiak. Kapható minden hirneves kereskedő urnál és csemegekereskedőnél, **Aradon**

ELIAS ARMIN urnál.

Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét.

Victor Schmidt & Söhne,

cs. kir. orsz. enged. gyárosok.

Gyár és központi szétküldési hely: **Bécs, V. Alleegasse, Nr. 48.** (a déli vasut mellett.

Az 1885. évi országos kiállitáson **nagy éremmel** kitüntetetett: **Verseny és kivitelképességért, nagyban termelés és fontos javitásért.**

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

s müvegészeti laboratoriuma

ARAD, Szabadságtér 1-ső szám.

A PO-HO

Chinából hozzánk származó gyógyszer rövid idő alatt Európaszerte hiressé lett s orvosi körökben is feltünést keltett azon hatalmas erejénél fogva, melylyel az eddigi gyógymódokkal a legtöbb esetben daczoló betegségek, mint migrain vagy féloldalu fejfájás ideges fogfájás, fejzsába, sőt még a gyomorzsába és egyéb idegbajok is — vele gyorsan és kiváló sikerrel gyógyithatók.

Használati utasitás: Ujhegygyel 1—2 cseppet kell dörzsölni a szerént, a mint az ideges fájdalom itt vagy ott mutatkozik erősebben, a homlokon vagy halántékon migrain esetében; az arczcsonton arczzsábánál; fejtetőn vagy tarkon egyéb fejfájásnál; az áll kapczán ideges fogfájás esetében, a gyomor ájon gyomorzsábánál, vagy hystericus hányingernél.

A Po-Ho különben is igen illó essentia lévén a bekent helyeken az elillanást gyenge gyöngzetés által elősegithetjük, mi a hatást fokozza. Mivel elillanása közben a szemet könnyzésre ingerli, czélszerü azt ilyenkor behunyni.

A legkomolyabb bécsi orvosi szaklap a „Wiener medizinische Wochenschrift“ a Po-Ho felől következőleg nyilatkozik:

„A Po-Ho itt orvosi, valamint a közönség körében valóságos feltünést okoz. Hatása migrain, fejfájás és neuralgia esetében valóban meglepő, 1—2 csepp a fájdalmas helyre bedörzsölve elegendő a fájdalom azonnali csillapitására. Ezen gyógyszer sokszoros tapasztalás után a legmelegebben ajánlható.“

Ára egy kis üvegnek 85 krajczár.

29—4* Kapható Aradon:

Rozsnyay Mátyás,

gyógyszertárában

Szabadságtér 1-ső szám.

Arad, 1887. „Széchenyi irodalmi intézet“ nyomdája.